

Opetus- ja kulttuuriministeriölle

Asia: Dnro 53/040/2014: Lausuntopyyntö Nuorisolain uudistaminen-työryhmämuistion esityksestä uudeksi nuorisolaiksi

Pelastakaa Lapset ry kiittää mahdollisuudesta lausua otsikkoasiasta. Pääasiassa uuden nuorisolakiesityksen tavoitteet ovat kannatettavia. Lakiesityksen tavoitemuotoilu on kattava kokonaisuus, joka ottaa huomioon yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämisen sekä oikeusnäkökulman. Pelastakaa Lapset yhtyy Allianssin lausuntoon sekä lapsi- ja nuorisotyötä tekevien järjestöjen kannanottoon 24.11.2015.

Lakiesityksen alaikäraja ja osallisuus

Pelastakaa Lapset ry haluaa erityisesti todeta, että myös se vastustaa nuorisolakiesityksessä olevaa ehdotusta alaikärajan nostamista nolasta seitsemään ikävuoteen ja koko lapsikäsitteen rajaamista lähes kokonaan lakiesityksen ulkopuolelle. Nuorisolakiesityksessä alle 7-vuotiaiden osallisuus ja kuuleminen on hyvin laveasti määritelty ja tyydytään toteamaan, että nuorten osallistumisessa ja kuulemisessa otettaisiin huomioon myös tätä nuoremmat lapset. On erittäin todennäköistä, että tällaisen lain soveltamisessa tulee ristiriitoja muiden kansallisten ja kansainvälisten normien ja lakien suhteen ja käytännön soveltaminen voi olla ongelmallista erityisesti lapsen oikeuksien näkökulmasta. Mikäli lakiin tulee ehdotettu alaikäraja, se heikentää lasten ja nuorten keskinäistä yhdenvertaisuutta sekä yhdenvertaisia edellytyksiä kasvaa aktiiviseen kansalaisuuteen. Tämä on lakiesityksen tavoitteiden vastainen kehityssuunta. Aktiiviseen kansalaisuuteen kasvetaan jo pienestä pitäen, mutta myös syrjäytyminen voi alkaa jo varhaislapsuudessa. Syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja osallisuuden vahvistamiseksi yhteiskunnan on luotava vahvat kulttuuriset, lainsäädännölliset ja kasvatukselliset puitteet. Osallisuus täytyy mahdollistaa jo varhaislapsuudessa. Järjestöillä on tässä tärkeä rooli.

Osallisuuspykälän tulee lakiesityksessä olla velvoittava, enemmän osallistamista tukeva.

Lapsivaikutusten arviointi

Pelastakaa Lapset ry pitää esityksen lapsivaikutusten arviointia puutteellisena. On erittäin ongelmallista, että ikärajan nostaminen seitsemään ikävuoteen rajaa lähtökohtaisesti osan lapsista pois nuorisolain vaikutuksen piiristä. Lapsen oikeuksien komitean mukaan lapsen edun ensisijaisuuden toteuttaminen edellyttää kaikkien lapsiin suorasti tai epäsuorasti liittyvien toimien ja päätösten lapsivaikutusten arviointia. Oikeusministeriön ohjeen mukaisesti säädösehdotusten arvioinnissa tulee selvittää edistääkö lainsäädäntöhanke lapsen etua. THL on määritellyt lapsivaikutusten arvioinnin yhteiskunnallisten päätösten arvioinniksi lasten kannalta.

Helsingissä 30.11.2015

Pelastakaa Lapset ry

Hanna Markkula-Kivisilta
pääsihteeri

Tiina Tammi
järjestölakimies